PROGRAM ANALITYCZNO BADAWCZY

KOSZT NIERÓWNOWAGI FISKALNEJ

Wpływ finansów publicznych na stabilność sektora bankowego i rozwój gospodarczy Polski

Konferencja stacjonarna z późniejszym upublicznieniem nagrania online

Data: **09.10.2026 (piątek)**

Godzina: **9:00 – 13:00**

Sala: **BUDYNEK C, Aula II, al. Niepodległości 128**

Organizator Konferencji: SGH/ZBP/PAB WIB

Premiera raportu Programu Analityczno-Badawczego Warszawskiego Instytutu Bankowości „Polska między długiem a rozwojem. Jak wyjść z fiskalnego zakrętu, nie osłabić banków i utrzymać wzrost?"

Raport przygotowany przez Zespół Badań i Analiz Związku Banków Polskich oraz zespół Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie, w ramach porozumienia o współpracy pomiędzy ZBP i SGH

Zespół Badań i Analiz Związku Banków Polskich: dr Tomasz Pawlonka, Agnieszka Nierodka, dr Radosław Ciukaj, Bartosz Przyborowski Zespół Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie: dr hab. Mariusz Jan Radło, prof. SGH, dr hab. Michał Bernardelli, prof. SGH, dr Piotr Maszczyk, dr Aleksandra Szarek-Piaskowska

Wprowadzenie:

Polska gospodarka znajduje się w momencie, w którym coraz silniej nakładają się na siebie wyzwania fiskalne, finansowe, inwestycyjne i geopolityczne. Utrzymującemu się relatywnie wysokiemu tempu wzrostu gospodarczego towarzyszą jednocześnie bardzo wysoki deficyt sektora finansów publicznych, szybko rosnący dług oraz zwiększające się koszty jego obsługi.

Według prognoz relacja długu do PKB będzie w kolejnych latach systematycznie rosła. Jednocześnie państwo stoi przed koniecznością finansowania wyjątkowo dużych potrzeb: bezpieczeństwa i obronności, transformacji energetycznej, infrastruktury, ochrony zdrowia, skutków zmian demograficznych oraz inwestycji niezbędnych do dalszego zwiększania produktywności polskiej gospodarki.

Problem nie sprowadza się jednak wyłącznie do wysokości deficytu i długu. Coraz większego znaczenia nabiera pytanie o strukturę finansowania państwa, koszt obsługi zadłużenia oraz wzajemne powiązania między finansami publicznymi i krajowym sektorem finansowym.
Szczególną rolę odgrywa w tym systemie sektor bankowy. Banki są jednocześnie jednym z najważniejszych źródeł finansowania przedsiębiorstw i gospodarstw domowych, potencjalnym dostawcą kapitału dla największych inwestycji rozwojowych oraz istotnym nabywcą długu publicznego. Instrumenty dłużne Skarbu Państwa i gwarantowane przez Skarb Państwa stanowią jedną czwartą aktywów sektora bankowego.
Jednocześnie banki ponoszą bardzo wysokie obciążenia fiskalne. Powstaje zatem pytanie o granice modelu, w którym sektor bankowy ma równocześnie finansować rosnące potrzeby państwa, ponosić wysokie obciążenia podatkowe i zwiększać finansowanie inwestycji potrzebnych polskiej gospodarce.

W najbliższych latach problem ten może nabrać jeszcze większego znaczenia. Zakończenie KPO, a następnie perspektywa ograniczenia transferów europejskich po 2029 r. będą zwiększały znaczenie krajowych źródeł finansowania rozwoju. Jednocześnie nałożenie rosnących kosztów obsługi długu, potrzeb związanych z obronnością, transformacją
i demografią może zwiększać ryzyko ograniczenia przestrzeni dla inwestycji rozwojowych. Dodatkowym źródłem niepewności pozostaje otoczenie zewnętrzne. Zmiany ratingu Polski, wzrost premii za ryzyko, wzrost rentowności obligacji, osłabienie złotego czy pogorszenie warunków finansowania mogą oddziaływać równocześnie na budżet państwa, gospodarkę i bilanse sektora bankowego.

Dlatego też prezentowany raport zrealizowany przez Zespół Badań i Analiz Związku Banków Polskich oraz naukowców ze Szkoły Głównej Handlowej analizuje nie tylko bieżący stan finansów publicznych, ale również kanały transmisji potencjalnych szoków oraz możliwość pojawienia się nieliniowych efektów ich kumulacji.

Konferencja będzie okazją nie tylko do przedstawienia wyników wspólnego badania SGH i ZBP, ale przede wszystkim do dyskusji o pytaniu znacznie szerszym: jak zapewnić bezpieczeństwo finansów publicznych i stabilność sektora finansowego, nie ograniczając jednocześnie zdolności Polski do finansowania inwestycji i dalszego rozwoju?

9:00–9:15 **Otwarcie konferencji**

- JM Rektor SGH, prof. Piotr Wachowiak
- dr Tadeusz Białek, Prezes Związku Banków Polskich

9:15–10:00 **Premiera raportu. Zespół Badań i Analiz Związku Banków Polskich**

Prezentacja kluczowych wyników dotyczących:

- diagnozy stanu finansów publicznych,
- roli banków w finansowaniu długu publicznego,
- skali fiskalnych obciążeń sektora bankowego,
- mechanizmu sprzężenia fiskalno-bankowego,
- wyników analiz scenariuszowych i testów wrażliwości sektora bankowego.

10:00 – 10:45 **Prezentacja części Zespołu ze Szkoły Głównej Handlowej**

Prezentacja wyników dotyczących:

- architektury i przejrzystości finansów publicznych,
- doświadczeń międzynarodowych w konsolidacji fiskalnej,
- struktury wydatków publicznych,
- wyzwań inwestycyjnych i problemu capital shallowing,
- zmiany warunków finansowania Polski po ograniczeniu transferów europejskich,
- modelu finansowania dalszego rozwoju gospodarczego.

10:45 – 10:55 **Wnioski i rekomendacje**

- prof. Mariusz Jan Radło & dr Tomasz Pawlonka

10:55 – 11:20 Przerwa kawowa

11:20 – 12:50 **Debata ekspercka**

UCZESTNICY DEBATY

W debacie udział wezmą eksperci reprezentujący instytucje publiczne, sektor bankowy, środowisko akademickie oraz instytucje zajmujące się polityką gospodarczą i finansową. Dyskusja, stanowiąca rozwinięcie przedstawionych wcześniej wyników raportu, będzie poświęcona wyzwaniom związanym ze stanem finansów publicznych oraz ich wpływem na sektor bankowy i perspektywy rozwoju polskiej gospodarki. Uczestnicy debaty podejmą m.in. kwestie ryzyka fiskalnego, roli banków w finansowaniu państwa i gospodarki oraz sposobów pogodzenia konsolidacji fiskalnej z potrzebą finansowania inwestycji i dalszego rozwoju Polski.

MODERATOR

- Patrycja Maciejewicz, Polityka Insight

12:50-13:00 **Podsumowanie Konferencji**